

OGLASAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU V OHIOJ
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIII.—LETO XXXIII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), APRIL 18, 1950

STEVILKA (NUMBER) 76

NOVI GROBOVI

GEORGE INTIHAR

Snoci je umrl na svojem domu George Intihar, star 73 let, stanujoč na 12536 Bennington Ave. Rojen je bil v vasi sv. Trojice v Jugoslaviji. Bil je član društva West Park Camp TM. Tukaj zapuša soprogo Anno in 11 otrok: George, Joe, John, Anna, Mary, Frances, Louis, Robert, Helen, Rose in Dorothy. Pogreb se vrši v petek jutraj ob 10. uri iz Corri-Ann's pogrebnege zavoda, W. 148 St. in Lorain Ave. v cerkev Annunciation in nato na pokopališče Calvary.

MIKE VUKMIROVICH

V Charity bolnišnici je umrl snoci ob osmih Mile (Mike) Vukmirovich, star 74 let, stanujoč na 3243 Perkins Ave. Podlegel je poškodbam, ki jih je dobil, ko je padel po stopnicah. Doma je bil iz Like v Srbiji, odkoder je prišel v Ameriko leta 1907.

Tukaj zapuša pet sinov: Milan, Walter, Peter, Bernard in George ter dve hčeri, Mrs. Angela Borovac in Mrs. Carolyn Irvine, 14 vnukov in 2 pravnuk. Žena in ena hči Mrs. Mildred Grisanti ste umrli. Pogreb se vrši pod vodstvom pogrebnege zavoda A. Grdina in sinovi.

JOSEPH ZALETEL

Po kratki bolezni je preminil v St. Alexis bolnišnici Joseph Zaletel, star 50 let, stanujoč na 3600 E. 82 St. Rojen je bil v Clevelandu. Tukaj zapuša žalujoča brata Johna in Franka, sestre Mrs. Mary Zawicki, Mrs. Frances Gross, Mrs. Josephine Strauss, Rose in Angela Zaletel ter teti Mrs. Gertrude Streiner in Mrs. Josephine Trampush. Pogreb se vrši v petek jutraj ob 8:30 uri iz pogrebnege zavoda Louis Perfolia v cerkev sv. Vida ob 9. uri in nato na pokopališče Calvary.

Vatikan napada poljsko vlado

RIM, 17. aprila.—Neki visoki predstavnik Vatikana je danes izjavil, da je pritisk poljske komunistične vlade na katoliško cerkev v Poljski del kampanje, da se Poljsko spremeni "v sovjetsko republiko."

Predstavnik Vatikana je pojasnil, da se bitko "za sovjetizacijo Poljske" vodi na treh poljih, na katerih je odpor Moskvi posebno močan. Prvič, se skuša zlomiti odpor cerkve, drugič, ko aktivizirati kmete, tretjič, postaviti armado pod sovjetsko posestvo.

Značilno je, da je izjava bila podana takoj po uradnem naznanju poljske časnikarske agencije, da je bil med vlado in predstavniki katoliške cerkve v Poljski sklenjen sporazum, na osnovi katerega so bila rešena najvažnejša sporna vprašanja.

Opazovalci verujejo, da Vatikan ne bo odobril, pač pa celo zavrgel sporazum, ki so ga katoliški voditelji na Poljskem sklenili z vlado.

PREISKAVE O "KOMUNIZMU" V DRŽAVNEM ODDELKU BODO BOLJ OBSEŽNE, PRAVI SEN. TYDINGS

WASHINGTON, 17. aprila.—Senator Tydings je danes naznanil, da bo senatni pododbor vodil bolj obsežne in tajne preiskave v zvezi z obtožbami senatorja McCarthyja, da se v Državnem oddelku nahaja večje število komunistov.

Tydings je izjavil, da se bo izvršilo preiskavo v glavnem v Državnem oddelku. Obenem je naznanil, da bo v zadevo vmešana revija "Amerasia," ki je leta 1945 bila vmešana v tatvino tajnih dokumentov Državnega oddelka.

V zvezi z revijo "Amerasia" so bili leta 1945 aretirani poklicni diplomat John Stewart Service in petorica ostalih oseb. Baje so bile uredniku omenjene revije izročeni tajni dokumenti Državnega oddelka. Dva od obtožencev sta bila obsojena na globbo, ker da sta se skušala polastiti tajnih dokumentov, medtem ko so Service in ostali bili oproščeni. Service je pozneje zopet dobil službo v Državnem oddelku.

"BORBA" ODGOVARJA NA KAMPANJO ITALIJANSKEGA TISKA, KI TRDI, DA TRST NI BIL JUGOSLOVANSKI

NEW YORK, 17. aprila.—Belgrajska "Borba," glasilo jugoslovanske Komunistične partije, je zadnji teden odgovorila na iredentistično kampanjo italijanskega časopisa in radia, ki je postala posebno viharna tik pred volitvami v jugoslovanski Zoni B Svobodnega tržaškega ozemlja.

V odgovoru na italijanske iredentistične zahteve je "Borba" izjavila, da jugoslovanska ljudstva, ko so pristala na ustanovitev Svobodnega tržaškega ozemlja, s tem še vedno niso pristala, da bi se to ozemlje priključilo Italiji, še manj pa, da bi se priključilo celo jugoslovansko zono.

Na zagotovila v italijanskem tisku, da Trst nikoli ni pripadal Jugoslaviji in da so sedaj v Trstu Italijani v večini, je "Borba" poudarila, da "Trst res nikoli ni pripadal Jugoslaviji, ki se je kot država pojavila leta 1918, ko je Italija zasegla Trst."

"Zgodovinska dejstva kljub temu pričajo, da Trst nikoli ni pripadal niti Italiji, ampak vedno državam na svojih vzhodnih, to je jugoslovanskih mejah," pravi "Borba."

"Italijanske zahteve se ne more opravičevati niti z ekonomskega stališča. Tako tržaško pristanišče kot industrija je bila zgrajena za zaledje Trsta. V celotnem razdobju med dvema vojnama, ko je Trst pripadal Italiji, je imel nenaraven ekonomski položaj in šel skozi polne ekonomske krize."

V zaključku "Borba" poudarja, da jugoslovanska ljudstva ne bodo dovolila, da bi se uresničilo imperialistične težnje tistih, ki skušajo obnoviti ono, kar je Mussolini izgubil.

"Čas je že, da bi se zavedali, da se jugoslovanska zona Svobodnega tržaškega ozemlja, katere se italijanski iredentisti želijo polastiti na prvem mestu, nahaja izven vsakih diskusij in da nimajo na njo nobene pravice," je izjavila "Borba."

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Kitajski komunisti so se izkrcali na otok Hainan

TAIPEI, Formosa, 18. aprila.—Kitajski nacionalisti so danes priznali, da so na otoku Hainan v teku ogorčene bitke s komunističnimi silami, ki so se izkrcale na dveh točkah.

Soglasno s poročili iz nacionalističnih virov so komunisti izvršili invazijo na otok že večeraj. Na enem mestu se je izkrcalo okrog 8.000 komunističnih vojakov, na drugem pa čez 6.000. Računa se, da skupna sila komunistov znaša 15.000 mož.

Glavno postojanko so komunisti ustanovili na področju Lino Cape, kakšnih 40 milj od glavnega mesta Hoihowa. Nacionalisti so z bojnimi ladjami skušali preprečiti invazijo otoka, toda v tem niso uspeli.

Komunistične sile se nahajajo pod poveljstvom gen. Lia, ki je v zadnjih bitkah na celinski Kitajski razbil nacionalistične armade.

IZGUBLJENO LETALO NI BIL NAJDENO

COPENHAGEN, Danska, 17. aprila.—Danes so opustili iskanje velikega ameriškega mornariškega letala, ki se je izgubilo nekje nad Baltikom pred več kot enim tednom. Letalo je imelo 10 članov posadke. To je isto letalo, vsled katerega je Sovjetska zveza poslala Zedinjenim državam ostro protestno noto, ker da je letelo nad sovjetskim ozemljem in streljalo na sovjetska letala, ki so na streljanje odgovorila.

V teku iskanja je neka angleška ladja v Baltičkem morju pronašla neki gumijasti reševalni čoln, za katerega se veruje, da je pripadal izgubljenemu letalu. V čolnu so se nahajale prazne škatle konzervirane hrane.

MOSKI KIPI V RIMU BREZ FIGOVH LISTOV

RIM, 14. aprila.—Policija je danes začela stikati za rimskimi nepridipravi, ki so z moških kipov v parkih in na trgih pobrali iz bronze narejene figovne liste. S figovimi listi so pokrili kipe nagih moških, ker rimske oblasti niso hotele, da bi se romarji čutili užaljeni.

FRANCOSKA POLICIJA USTRELILA DELAVCA

BREST, Francija, 17. aprila.—Francoska policija je danes v teku viharnih demonstracij ubila nekega 24 let starega delavca. Demonstracije so organizirali komunisti v zvezi z aretacijo neke komunistične poslanke.

Unijski voditelji so za jutri oklicali splošno žalno stavko za ustreljenega delavca.

Mladolentnika ukradla 22 avtov

Policija je večeraj naznanila, da sta v Bridgeportu, Ohio, bila aretirana dva 16 let stara fanta, ki sta priznala, da sta od 10. februarja ukradla 22 avtov. Oba mladolentnika sta iz Clevelanda.

V soboto sta mladeniča pred poslopjem Plain Dealerja ukradla avto, toda državna policija ju je zalotila, naka se je začela blazna dirka po ulicah. Mladolentnika sta ukradeni avto vozila z brzino 80 milj na uro, toda policiji je končno uspelo, da ju je ustavila. Na zaslišanju sta izjavila, da sta avte kradla vsled pustolovnih nagibov.

Državni oddelek obžaluje pomanjkanje vzdržljivosti sovjetske vlade v zvezi s protestom zaradi ameriškega letala

PREISKAVA O AKTIVNOSTI HAVAJSKIH KOMUNISTOV

HONOLULU, 17. aprila.—Kongresni odbor za ne-ameriške aktivnosti že drugi teden preiskuje "komunistične aktivnosti" na Havajih.

V teku prvega tedna je pred odborom nastopilo 15 prič, ki pa niso hotele odgovarjati na nastavljen vprašanja. Predsednik odbora kongresnik Francis E. Malter je izjavil, da bodo vse zaslišane priče postavljene na zatožno klop zaradi preziranja kongresa.

Produkcija jekla ogrožena, ker Rusija ne pošilja mangan

WASHINGTON, 17. aprila.—Direktor vladnega Burea of Mines, je danes izjavil, da bo Sovjetska zveza kmalu spravila ameriško produkcijo jekla v kritičen položaj, če se ne bo našlo nove vire manganove rude, ki je nujno potrebna za produkcijo jekla.

Boyd je podal izjave v zvezi s preiskavami o monopolističnih navadah, ki se širijo v industriji jekla. Preiskave vodi kongresni pododbor.

Direktor urada za rudnike je izjavil, da je Rusija znižala svoj izvoz mangana v Zedinjene države do najnižje točke, čeprav je v preteklosti predstavljala glavni vir mangana za Zedinjene države. V produkciji mangana se Sovjetska zveza nahaja na prvem mestu na svetu, medtem ko Zedinjenim državam ta važna ruda primanjkuje.

Boyd je opozoril, da se bo moralo najti vire surovega železa, posebno na vzhodnih področjih, kjer je koncentrirana ameriška industrija jekla.

Kot priča je nastopil tudi profesor ekonomije na Columbia univerzi George J. Stigler, ki je izjavil, da bi se moralo razbiti Steel Corp. in ostale koncerne, ki držijo v svojih rokah vsu produkcijo jekla, ter omogočiti ustanavljanje družb na podlagi tekmovanja.

Unijski voditelj prostovoljno odpotoval

Bivši unijski voditelj David Balint, star 42 let, je pretekle soboto prostovoljno odpotoval v New York, kjer se bo vkrcal na poljsko ladjo Batory. Imigracijske oblasti so hotele Balinta deportirati, ker da je pri zasliševanjih za državljanstvo zatajil, da je bil član komunistične stranke. V Clevelandu je zapustil ženo in dve hčerki, ki bodo ostale v Zedinjenih državah.

Predno je odpotoval je Balint objavil izjavo, v kateri je med ostalim rekel, da ni nikoli zagovarjal nasilno strmovlavljenje vlade in da komunistična stranka nikoli ni tega zagovarjala. Pristavil je, da bo odpotoval v Madžarsko, ker da mu je ameriška vlada onemogočila, da bi podpiral svojo družino in ker želi izven Zedinjenih držav poskušati svobodo in varnost pred politično persekucijo.

Pričakuje se, da bodo Zedinjene države kmalu odgovorile na sovjetski protest

WASHINGTON, 17. aprila.—Državni oddelek je danes v zvezi s sovjetsko protestno noto zaradi ameriškega letala, ki da je letelo nad sovjetskim ozemljem, izjavil, da "obžaluje pomanjkanja hladne krvi in vzdržljivosti" s strani Sovjetske zveze.

Izjava je prvi odgovor ameriške vlade v zvezi s sovjetskim protestom, ki je bil izročen ameriški ambasadi v Moskvi 11. aprila. To pa ni uradni odgovor na sovjetski protest, ker Državni oddelek še vedno zbira informacije v zvezi z ameriškim letalom, ki je izginilo nad Baltikom in za katerega se veruje, da je isto letalo, ki je soglasno s sovjetsko noto vdrl 13 milj globoko nad sovjetskim ozemljem.

V izjavi državnega oddelka je rečeno: "Vlada Zedinjenih držav je odlašala z odgovorom sovjetski vladi, dokler se ne zbere vse možne informacije o incidentu in ugotovi resnična dejstva potom mirnega in natančnega precejevanja."

"Vlada (Zedinjenih držav) veruje, da je to previdno precejevanje edino pravilno in važni in delikatni zadevi mednarodnih odnosov in obžaluje, ker sovjetska vlada ni pokazala isto hladno kri in vzdržljivost."

V protestni noti sovjetske vlade, ki jo je podpisal zunanji minister Andrej Višinski, je med ostalim bilo rečeno, da je neki ameriški bombnik tipa B-29 letel nad sovjetskim ozemljem in streljal na sovjetske lovce. Soglasno z besedilom sovjetske note se je ameriško letalo po streljanju obrnilo in izginilo proti severu.

Japonski generali se vrnil iz ruskega ujetništva

TOKIO, 17. aprila.—Danes se je vrnila iz sovjetskega ujetništva skupina štiridesetih japonskih generalov, ki so izjavili, da so srečni, ker so se vrnili "predno bo začela vojna med Zedinjenimi državami in Sovjetsko zvezo."

Major gen. Hanjiro Iketani, ki je bil šef štaba Tretje kvangtunske armade, je rekel, da mnogi japonski generali čutijo, da je samo vprašanje časa, kdaj se bo dejanska vojna začela.

Japonski generali so se nahajali v skupini 1.600 vojnih ujetnikov, ki so iz Sibirijske bližni poslani v japonsko pristanišče Maizuru. Mnogi japonski vojni ujetniki so izjavili da sovjetski časopisi predstavljajo Rusijo za ljubiteljico miru, medtem ko so Zedinjene države odgovorne za sedanjo napetost na svetu.

AMERIŠKE RADIO ODDAJE SO "REAKCIONARNE"

HONG KONG, 16. aprila.—Kitajske komunistične oblasti so danes označile radio oddaje "Glas Amerike" za "reakcionarne" in pod kaznijo globe prepovedale Kitajcem, da te oddaje poslušajo.

Metodisti obtoženi, da so "rdečkarji"

Včeraj se je v hotelu Cleveland začelo zborovanje Metodističnega sveta škofov. Na zborovanju je prišlo 50 škofov, ki bodo pripravili odgovor na obtožbe, da "v metodizmu obstoja rdečkarstvo" in da so celo nekateri člani metodistične cerkve "rdečkarji."

Metodiste je napadel "Reader's Digest." Toda metodistični voditelji so zavrgli te obtožbe. Znani metodistični škof G. Bromley Oxman je poslal Reader's Digestu odgovor, ki pa ni bil objavljen, kar je še bolj razkazalo metodistične voditelje.

Predsednik Metodističnega sveta škof Ivan Lee Holet iz St. Louisa, je izjavil, da bo omenjena obtožba ena od dveh glavnih vprašanj na zborovanju.

Na zborovanju bodo metodisti razpravljali o načinu, da se združijo vse protestantske ločine ter o načinu, da se zoperstavijo komunizmu. Kot je izjavil škof Holet, bi se komunizmu najbolj uspešno zoperstavili, če bi "kot kristjani postali bolj krščanski."

"S tem mislim, da bi morali razširiti socialno pravico na vse faze našega državnega življenja. Če bomo to storili, mislim, da nam se ni treba bati komunistične infiltracije," je rekel metodistični škof.

Na zborovanju metodističnih škofov so bili prečitani pozdravi guvernerja Lauschet, župana Burkea itd. Glavni govornik je bil škof James Chamberlain iz Los Angelesa.

AMERIŠKO VOJASVO PREPREČILO "NEMIRE"

BERLIN, 15. aprila.—Ameriški vojski so večeraj imeli v zapadnih sektorjih Berlina večbo, tekem katerih so razbili komunistične "nemire." Večbo so bile v zvezi z najavljeno paradno 500.000 mladih nemških komunistov, ki bo prirejena v Berlinu koncem maja.

ANGLESKA ČASNIKARJA NAPADENA V TRSTU

RIM, 16. aprila.—Italijanska časnikarska agencija ANSA je danes sporočila, da sta v Trstu bila s kamni napadena dva angleška časnikarska poročevalca.

VABILO NA OPERETO "Grof Cigan"

ki jo poda PEVSKI ZBOR "JADRAN" v nedeljo, 23. aprila ob 3.30 uri v Slov. delu doma na Waterloo Rd. Zbor bo opereto ponovil 7. maja v Pittsburghu, Pa.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town: (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries: (Za eno leto)	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

VERSKO VPRAŠANJE V VZHODNI EVROPI

Države vzhodne Evrope, ki slonijo na socialističnih sistemih, so posebno trpko napadene, češ da "preganjajo vero" in zanikujejo svojim državljanom "verske pravice." Takšne propagandne trditve izvirajo skoro izključno le iz katoliških krogov, kar je samo po sebi umljivo, ker je prav rimsko-katoliška cerkev v teh državah imela pred vojno privilegirane položaje. Protestantovski, pravoslavni in drugi verski voditelji se manj pritožujejo, celo v mnogih primerih podpirajo vlade, ki so komunistične.

Poljska, ena od najbolj katoliških držav v Evropi, si že delj časa prizadeva rešiti spor z rimsko-katoliško cerkvijo. Soglasno s poročili vladne agencije je bil že sklenjen sporazum, vsebujoč 19 točk, potom katerega se je rešilo najvažnejša sporna vprašanja. Sodeč po objavljenih poročilih je sporazum sam po sebi zanikal propagandne trditve o "preganjanju vere," kajti po sporazumu bi rimsko-katoliška cerkev sodelovala z vlado pri ustvarjanju učnega reda za šole. To je daleč več kot pa imajo katoličani celo v naši lastni deželi, kjer morajo ustanavljati svoje lastne župnijske šole, če hočejo imeti kakšen delež pri pouku mladine in s tem pri verski vzgoji mladine.

Poljska vlada pa bi ji mclalo šla na roko. V naši deželi katoliški voditelji niti misli ne smejo, da bi za javne šole, ki jih podpira vlada, zahtevali obvezni verski pouk. Saj jim je celo z Bardenovo predlogo zanikana pomoč za njihove lastne župnijske šole, kar se sicer mnogim katoliškim voditeljem ne dopade, toda je kljub temu v polnem soglasju s principom ločitve cerkve od države.

Soglasno s poročili bi katoliški tisk na Poljskem užival enakopravnost z vladnim tiskom, kar je za cerkev tudi eno od važnih vprašanj.

Ce je takšen sporazum že sklenjen in je s tem poljska vlada dokazala, da nikakor ne izvaja "verskega terorja" in "zatira vero," v čem je bistvo spora med cerkvijo in državo? Vatikan je na primer že naznanil, da mu ni ničesar znano o tem sporazumu, v katerega dvomijo, ker da se poljski kardinal Adam Stefan Sapieha nahaja v Rimu in bi se brez njegove vednosti ne moglo skleniti sporazuma z vlado. To že da slutiti, da Vatikan, ki pri teh zadevah ima vedno končno besedo, ne bo priznal sporazuma, pa naj si ga katoliški voditelji na Poljskem še tako želijo.

Za Vatikan niso važni odstopki, ki jih je storila poljska vlada, marveč tudi dolžnost, ki se od poljskih katoličanov in njihovih voditeljev zahteva kot od poljskih državljanov. Po sporazumu bi na primer katoliški voditelji na Poljskem apelirali na Vatikan, naj se na ozemlju, ki je po Potsdamskem sporazumu bilo odvzeto Nemčiji in priključeno Poljski, ustanovi katoliške škofije in brzda revizionistične aktivnosti, katere izvajajo nemški duhovniki, ki bi želeli, da se to ozemlje vrne Nemčiji. Vatikan ni priznal nove zapadne meje Poljske in je nedvomno bolj naklonjen Nemcem kakor Poljakom. Ta zadeva sicer nima nobene zveze z "vero," kljub temu pa je za Vatikan zelo važna, posebno ker si prizadeva, da bi Nemce mobiliziral za "boj proti komunizmu."

Dalje bi po sklenjenem sporazumu poljski katoliški voditelji ustavili podtalne aktivnosti in po cerkvenem zakonu kaznovali one duhovnike, ki bi sodelovali pri takšnih podtalnih gibanjih proti vladi. Tudi to točko sporazuma ne more Vatikan odobriti, ker bi, bila v nasprotstvu z borbo, ki jo vodi proti komunizmu.

Versko vprašanje sploh na Poljskem ni sporno vprašanje, kakor ni niti v ostalih vzhodno-evropskih državah. Zatiranje verskih čutov državljanov bi bilo neumno, posebno ker si poljska vlada prizadeva, da bi mobilizirala vse poljske državljane za obnovitveno delo in dvig življenjskega standarda ljudstva, kar ji tudi uspeva. (Življenjski standard poljskega ljudstva je na primer kljub vsem vojnim razdejanjem na višji stopnji danes kot pa je bil pred vojno!)

Verska svoboda, vključno za katoličane, je zajamčena s poljsko ustavo. Poljska vlada je že večkrat izrazila želje, da bi se uredilo odnošaje med cerkvijo in državo za splošno dobrobit vseh Poljakov. Toda, kakor omenjeno, ne gre tu zgolj za versko vprašanje, pač pa v daleč večji meri za ureditev posvetnih razlik, ki so in še vedno obstajajo med cerkvijo in državo. Rimsko katoliška cerkev, ki je na Poljskem imela privilegirane položaje in je lastovala ogromna veleposestva, se ne želi prilagoditi novemu sistemu, ki je odpravil sistem kapitalističnega in velepo-

Po 22 letih na obisku v rojstni domovini

Milan Medvešek

38

Dolgi se je neke časa razgovarjal z nami, nato pa je moral oditi po svojih opravkih. Kmalu nato se je pričel slavnostni spored. V dvorano je prišel premier Tito in ostali člani kabineta, med njimi tudi Edvard Kardelj in Milutin Djilas, katere sta se prav tisti dan vrnila iz Amerike, kjer sta izvajala izvolitev Jugoslavije v Varnostni svet Združenih narodov. Poleg maršala Tita je sedel predsednik jugoslovanske republike dr. Ribar, kateri je sicer titularna glava države, toda v praksi je v prvi vrsti državna figura, prav tako kot je predsednik republike Francije ali pa Sovjetske zveze. Navzočih je bilo veliko tujemskih diplomatov in domačih prominentnih osebnosti.

Spored ni bil dolg: kratek govor in nekaj klasičnih glasbenih točk. Nastopila je tudi slovenska operna pevka Mezetova. Po sporedu smo se vsi skupaj napotili po stopnjicah v jedilnico. Kuhelj, Divjak in jaz smo se držali skupaj, toda v gneči sva kmalu izgubila Divjaka. Sam pri sebi sem sklenil, da ne bom ničesar jedel, kajti po "diplomatski" etiketi pri takih sprejemih ne jedo pri mizah, pač pa si hrano naložijo na krožnik, nato pa se kam prislonijo in kar stoji jedo. V resnici prav nič komodo! Komaj sem prišel v jedilnico, sem že našel na znanca, kogar sem že zgrešil, on pa ne mene. "How are you, mister Medvešek?" je dejal v angleščini. Bil je dr. Johnny Popović, Titov osebni zdravnik in tovariš mojega brata Dolfita. Dr. Popović je bil z jugoslovansko delegacijo v Zedinjenih državah in sva se srečala že v New Yorku. On je bil rojen v Ameriki, toda se je kot otrok povrnil s starši v Jugoslavijo. Govori dobro angleško.

S Kuhljem sva se poslovila s dr. Popovićem in šla skozi gnečo tja v en dan naprej. Sam ne vem, kam bi se obrnil, zato gres naprej, da ne stojiš kot kakšno zijalo. Šel sem mimo skupine diplomatov, ne da bi koga pogledal v obraz. Nekdo se je obrnil za menoj in me prijel za ramo. Obrnil sem se. "Ali ste tukaj?" je prijazno vprašal. Bil je zunanji minister Edvard Kardelj, ki se je tisti dan vrnil iz Amerike. Zelo sem se začudil, da me je spoznal, saj sva se le na hitro srečala v New Yorku. Šel bolj pa sem se čudil, da se je bil pripravljen motiti z menoj, ko je imel okrog sebe vse polno diplomatov, ki so ga spraševali o poteku zborovanja Združenih narodov. Najin pogovor je zmotil neki angleški žurnalista, ki je izrazil priklono, se predstavil in ga nagovoril v angleščini. Kardelj mu je dal vedeti, da ne razume angleško, jaz pa sem se mislil posredovati kot tolmač, toda Kardelj tega ni želel, ker se je hotel iznebiti vsiljivega žurnalista.

Prišel je Mirko, nakar smo se še nekaj časa razgovarjali, nato pa sva šla naprej. Zopet presečenče! Za nama je prišla Kardeljeva žena Pepca, naju prav intimo pozdravila, kakor da bi bili prijatelji iz mladih let, nato pa pričela prigovarjati, da morava kaj jesti. Oba sva zatrjevala, da nisva prav nič lačna, toda preprosta gospa Kardeljeva, ki je danes faktično prva "lady" v Jugoslaviji, dobro pozna tisto skromno, čestokrat preveč skromno slovensko naravo, in naju je prišla za roke in odpeljala k mizi ter pozivala, naj si postreževa. Kljub njenemu prigovarjanju, nisem dal na krožnik več kot en grozd, prav tako Kuhelj. "Umaknimo se v kot in se bomo kaj pomenili," je dejala prijazna žena. Toda v kotu nismo bili dolgo časa sami, kajti k tovarišici Kardelj so prihajale prijateljice in jo pozdravljale. Z Mirkom sva se nato poslovila s to simpatično ženo, kateri ni šla v glavo slava njenega moža, prav tako ne njen visok položaj, ki ga zavzema v novi Jugoslaviji.

S Kuhljem sva se zopet znašla v veliki dvorani. Od nekod se je pojavil tovariš Divjak. Mimo nas je šel dr. Rus, ki je eden podpredsednikov prezidija oziroma jugoslovanske republike. On je Slovenec iz Maribora. Mirko ga je takoj spoznal. Poklicali smo ga in se mu predstavili. Mož je bil zelo prijazen in prav nič nejevoljen, ker smo ga ustavili. Potem smo zagledali Borisa Kidriča, ki je eden izmed velike sedmorice voditeljev Jugoslavije. Takoj nas je spoznal, prijazno pozdravil, nato pa odpeljal v posebno sobo, kjer je naročil pijačo. Bili smo takoj v intimnem razgovoru. V razgovoru sem pripomnil, da je on približno mojih let, toda v resnici je mlajši tri leta, nakar sem dejal v šali, da bi me moral vikati! "Saj vas vikam!" je dejal in vsi smo se zasmejali.

Z njim smo se takoj počutili isto po domače. Ker je Kidrič eden prvih jugoslovanskih voditeljev, je razumljivo, da je bil tisti večer zelo zaposlen, vendar pa nam je posvetil pol ure, na koncu pa povabil Divjaka, Kuhelja in mene, da pridemo k njemu čez nekaj dni na kosilo.

Prišli smo se pripravljati na odhod iz krasnega dvorca, kjer je nekoč kraljeval kralj Aleksander, sedaj pa je v njem predsedstvo vlade. Od nekod se je zopet pojavil moj brat Dolfi, nam povedal, da je prost za noč in šel z nami. Toda predno smo prišli do garderobe, sem se jaz "izgubil" v velikih dvoranih dvorca. Pogledal sem okrog — mojih tovarišev nikjer in ne brata! Začel sem iskati garderobo in čim bolj sem jo iskal, hitel z enega koridorja na drugega, iz ene dvorane v drugo, tem bolj sem se mešal, tako da sem popolnoma izgubil orientacijo.

Na koridorjih in nad stopnjicami so stali možje v civilnih oblekah. Bili so oddaljeni drug od drugega približno 20 jardov ali več. Očitno so bili detektivi. Z očmi so mi sledili, ko sem letal gori in doli. Zavil sem zopet v drugo smer in se nenadoma znašel na istem prostoru. Tega mi je bilo že dovolj in končno sem vprašal enega teh mož, kje je garderoba. Prav vljudno mi je pokazal smer, tedaj pa se je že prikazal Dolfi, ki me je okoli iskal. Tako se je končal naš obisk pri predsedniku jugoslovanske republike na dan praznovanja 6-letnice republike.

(Dalje prihodnjič)

UREDNIKOVA POŠTA

Vabilo na predavanje

Cleveland, Ohio. — Po dolgi zimi je kakor običajno prišla k nam lepa solnčna pomlad in s spomladjo prihajajo med nami ptički, ki nam prepevajo lepe pesmi, mati narava nam prebujala vse. Naša dobra zemlja nam zopet nudi vse svoje lepote, že nam cvetejo krokusi, tulipe, hiacinte in druge lepe nežne cvetlice, da nas osrečuje s svojo lepoto. Človek se počuti srečnega, ko uživa vse te lepote narave. Pa tudi kjerkoli živijo naši Slovenci, donijo lepe pesmi v naših vrtovih cvetijo lepe cvetlice.

Kakor narava, tako skušamo tudi mi Progressivne Slovence oplešati naše življenje. Prošli mesec nam je poznani baritonist, član Metropolitan opere zadnjih 14 let, Anton Schubel, predaval o naši lepi slovenski pesmi. Prav dobro nam je razložil izvor naših slovenskih narodnih pesmi.

Za sejo našega krožka št. 2, ki se vrši jutri, v sredo zvečer, 19. aprila, v S.N.D., na St. Clair Ave., smo povabile veččaka v vrtnarstvu, Mr. Edwarda Nank, ki bo predaval o rastlinah. Me Slovenke ljubimo lepe vrtove, vem da boste vse zadovoljne s tem predavanjem, ker baš sedaj pripravljamo naše vrtove, da bodo čim lepši to poletje. Nadarjeni veččak Nank poseduje Masters Degree v tej stroki, katero si jo je pridobil v Ohio State University. On vam

sestniškega izkoriščevanja ljudstva. Če bi se cerkev znala prilagoditi novim položajem v razvoju družbe, bi ne prihajala v konflikt z novimi sistemi, posebno pa ne s sistemi, ki so v svojem bistvu bolj krščanski kot pa v mnogih tako zvanih krščanskih državah, kot je na primer Italija, kjer cerkev še vedno lastuje ogromna veleposestva in se zoperstavlja vsakim agrarnim reformam, ki bi bile bolj pravične napram najemnikom in brezpravnim kmetom ter obenem tudi v precejšnji meri prispevali rešitvi najbolj perečih vprašanj, vsled katerih se širi tako zvana "komunistična nevarnost."

bo rade volje odgovarjal na vsa vprašanja. Predavatelj je mož Irme, rojene Tratnik, ki je hčerka dobro poznanih Frank in Josephine Tratnik, ki se že dolgo let udeležujejo v našem društvenem življenju.

Vabilo vse naše članice in prijateljice ter prijatelje, da se polnoštevilno udeležite tega predavanja, ki se prične ob 9. uri. Seja krožka se prične točno ob 7:30. Prosimo članice, da se udeležijo ob pravem času, ker imamo več važnih stvari za rešiti. Sedaj je v teku kampanja za pridobivanje novih članic. Vabilo vse značajne slovenske žene, da pristopijo k naši organizaciji. Za krožek št. 2 P. S. Cecilia Šubel, predsednica.

Narodni praznik v Euclidu

Ni moj namen posegati v zgodovino marljivih slovenskih društvenikov v Euclidu, ki so leta 1907 z napornimi žrtvami kupili bivšo cerkvico in iz nje zgradili prvi skromni narodni dom za njih društvene seje in družabne sestanke. Niti ne bom povdarjal globoke narodne zavesti ondotnih rojakov, ki so omogočili, da so se uresničile petdesetletne sanje redkih pionirjev o bodoči novi stavbi. Moj namen je, da nekoliko očrtam spored odprtje Ameriško-jugoslovanske središča (American Yugoslav Center) na Recher Ave., ki se bo vršila v nedeljo popoldne dne 23. aprila.

Zal, da imata na isti dan svoje koncerte tudi dva pevka z zbora, toda slične stvari se pripetijo večkrat brez kakšne skodolnosti ali predsodkov. V kolikor sem obveščen je resnica o tej zadevi ta, da je euclidski direktorij zasledoval časnarska koledarska oznanila, (katera ob tedanjem času niso imela zabeležene nikakršne priredbe na 23. aprila) namesto, da bi se glede tega obrnili naravnost na tajnike narodnih do-

mov. Pozneje je bilo seveda že prepozno ker so bila vabila na organizacije glede odprtja že odposlana. Toliko v prijazno pojasnilo cenjeni javnosti.

Sedaj pa k vspredu. Ob eni uri popoldne bo "ljubljanška" teta ob navzočnosti strica, maršala, župana in gđc. Ljubljana, slovesno odprla AJC. Te osebe so v preteklih domovih priredbah igrale precejšnjo vlogo. Temu bo sledil pozdravni govor predsednika AJC, ameriška in slovenska narodna himna, predstavitev prvih in sedanjih članov direktorija, slovenski ples, pozdrav K. J. Simsa župana iz Euclida, pozdrav F. J. Lausche, guvernierja države Ohio, pozdrav J. A. Fakult, councilmana iz 32. varde, umetni ples, harmonika, pozdravi zastopnikov: SNPJ, SDZ, ABZ, KSKJ, HBZ, PSA, SZS. Sledi nastop pevskega zbora Triglav, pozdrav predstavnikov slovenskih in hrvatskih narodnih domov, pozdrav zastopnikov euclidskih in zunanjih društev, nastop pevskega zbora Adria, pozdrav pionirja James Rotterja, pozdrav arhitekta in stavbenikov, ter nastop pevskega zbora "Slovan".

Po vspredu se bo vršila tekma za prve ples v novi dvorani. Praviijo, da bo to velika čast, zato bo prvi ples vreden \$50.00, drugi plesi bodo \$25.00, tretji \$10.00, četrtri \$5.00, ostali pa \$1.00. Torej ne bo škodilo, če se za to priliko dobro založite s copaki. Nato bo banket v spodnji dvorani. Cena za banket je samo \$1.50. Zvečer se bo vršil ples v obeh dvoranih pod vodstvom Mickey Rhyance orkestra in hrvatskih tamburašev.

Iz tega je razvidno, da bo na tej prireditvi dovolj razvedrila za vse. Zato direktorij pričakuje, da bo ta redka slavnost kronana z obilno udeležbo. Že sam ogled krasnih novih prostorov zasluži vaše pozornosti. Pripravili se boste kaj zmora trdna volja in odločnost naših rojakov v Euclidu. Lepa stavba stoji med pomladnim zelenjem pomnosa in razkošna kot mlada deвица. Pod njenim okriljem se bo razvijala kultura in društveno delovanje, ki bo v ponos našim rodovom. Torej na svidenje v nedeljo!

Frank Cesen.

Tridesetletnica Jadrana

Pevski zbor Jadran bo praznoval 23. aprila svojo tridesetletnico obstoja. Za to pomembno slavnost je bila izbrana vesela opereta v treh dejanjih "Grof Cigan."

Vsi, ki smo prišli v to deželo, poznamo cigansko življenje, vemo kako je res romantično, ker nikoli ne sejejo in žanjejo, pa se vendar preživijo in ves svet obhodijo.

Čitamo v pravljicah, kako so v starih časih zamenjavali svoje otroke za otroke plemenitih, ali pa so otroka enostavno ukradli, če se jim je zameril grof, ki je s svojimi valpeti pregnal cigane s svojega posestva.

Opereta "Grof Cigan", katero sta spisala May H. Dodge in John W. Dodge, je podobna tem pravljicam.

Začetek je v ciganskem taborišču v gozdu, kjer so cigani zbrani okrog ognja in pojo pesem, ki se na koncu glasi:

"Saj bolj kot cesar ali princ cigan je zadovoljen..."

Po petju se cigani razidejo in na odru ostane le ciganka Mari in njen mož Marko. Pogovarjata se o sinu Robertu, katerega je ciganka ukradla, ko je bil še v zibelki, grofu Primskemu. Toda tega ne ve nihče drugi med cigani, zato o tem govorita le kot sta sama.

V to cigansko taborišče zaideta princezinja Olga, hči grofa Dolskega in njen zaročenec grof Atems, ki sta se izgubila v gozdu.

Olgi, ki je navdušena za ro-

mantiko, se takoj dopade to cigansko taborišče in v svoji navdušenosti vzklizne:

"Kako krasno je tu! Kako si želim, da bi mogla ubežati vsem družabnim formalnostim in da bi lahko živela prosto življenje, kakor ga cigani žive v tej krasni naravi!"

Toda njen zaročenec grof Atems nasprotuje njenemu navdušenju in trepeta že pri besedi cigan. Olgi prisega in zagotavlja, da mu je resnično žal, ker sta se izgubila, da se ji pa ni treba bati, ker je on pri njej. Pri vsem tem pa se ne zaveda, da se mu hlače tresejo od strahu pred cigani. Ker pa so cigani dobri ocenjevalci ljudi, to takoj opazijo in ukradejo grofu vse, kar je imel pri sebi. To delo opravi cigana Marko in Branko, ki grofu obenem zagrozita, da mu bosta drugič razparala sodeček, če ne bo molčal. Seveda je Atems v svoji bojazni vse obljubil: "Zagotavljam vas, tiho bom kakor miška. Tako je."

Nato pride grof Dolski, oče, ki je iskal izgubljeno hčerko Olga. Kakor hitro ga je zagledal grof Dolski, je začel črmiti cigane, kakšni tolovaji da so, toda cigana nista kar tako čukala, ampak sta ga sunila z nožem. Atems je zakričal od bolečine, ko pa ga je Dolski vprašal, kaj je hotel povedati, prične zagotavljati, da so cigani imenitni ljudje. Ker jih je tako pohvalil, se grof Dolski ciganom zahvali, jih obdaruje s primernim darilom, in odvede hčerko iz ciganskega taborišča.

To je kratek opis prvega dejanja. V drugem pa boste videli, zakaj se ni vršila poroka Olga in Atems. Olga ni nikdar ljubila grofa, še manj pa zate, ljubila grofa, še manj pa zate, ko je v ciganskem taborišču srečala cigana Roberta, ki ni bil nihče drugi kakor ukradeni grof Primski. V dvospevu s razkrijeta ljubezen, nato pa pripravi načrt, kako bi Olga zapustila grad in šla z njim v cigansko taborišče. Toda zopet je Atems tisti, ki je preprečil ta načrt, za katerega je zvedel, ko je prisluškoval. Takoj je povedal grofu Dolskemu, da misli Olga pobegniti k ciganom.

Dolski in Atems sta skovala zaroto, da ujameta cigana ter ga vržeta v najtemnejšo ječo. Olga pa bi ne smela nič vedeti o tem. Toda ko spozna, da ne more iti s svojim izvoljencem, se Olga odpove tudi Atems ter vsakemu drugemu, ki se ji hoče približati.

Drugo dejanje se zaključuje s pesmijo:

"Zdrava ostani zdaj, kmalu bom nazaj. Plaka mi srce, ko zapustiti mora te."

V tretjem dejanju je po cel dirindaj na gradu grofa Dolskega, kjer pričakuje novega gosta, grofa Primskega. Vsa slava na gosposda se je zbrala, to je vsi grofi, baroni in drugi plemenitaši s svojimi damami. Tako se celo mesto zanima za teko grofa Primskega, da še Olga ne strpi v svoji sobi, kamor se je zaprla. Nestrpno vsi pričakujejo Primskega in ugibljujejo, kaj bi naredili, da bi nanj storili boljši vtis. Kar naznani lakaj:

"Njegova milost, grof Primski."

Vsi ostrmijo, grof Dolski pa stopi k njemu in ga prisrčno pozdravi:

"Izredna čast mi je, grof, da vas smem pozdraviti v svoji hiši, ker sva bila z vašim očetom soseda in dobra prijatelja."

Grof Primski mu hitro odgovori:

"Da, resnično prijetno mi je, da sem zopet tu."

Družba ostrmi presenečeno, ker vsi so mislili, da je prvič med njimi. (Kedaj je bil poprej pridite pogledat. Ne bo vam žal!)

Da bi pregnali Olgi otočnost, ji predstavijo grofa Primskega. (Dalje na 3. strani)

UREDNIKOVA POŠTA

(Nadaljevanje z 2. strani)

kateremu krvavi srce, ker je pod vtisom, da je njegova izvoljenka poročena. Ko pa izve, da je prosta, jo poprosi za njeno roko in srce, kar pa Olga odtrga, ker ga ne pozna. Nato zapoje Primski:

“Čuj, prekrasna deva, kar srce prepeva. Naj ti odkrijem, kar srce velevala...”

Pri tej pesmi ga Olga spozna, se mu vrže v objem in privoli stopiti z njim v zakon.

Tu sem vam opisala, kaj bo pri proslavi Jadranske tridesetletnice in kot vidite vam bo lahko žal, ako se ne boste udeležili proslave. Doba 30 let je dolga za eno kulturno društvo, ki vedno dela le za duševni užitek nas vseh. Moramo se zavestati, da so Jadranci marsikateri večer bili na vajah do pozno v noč, ko smo mi drugi že spali. Zato še enkrat apeliram na vse, da napolnite dvorano dne 23. aprila v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. S tem bomo pokazali, da smo še vedno z Jadrancem, ki je vedno pripravljen izpolniti varijetne programe, kadar to druga družba ali organizacija vprašajo.

Vstopnina je malenkostna za tako slavnost, pri kateri bomo imeli dve uri lepega užitka.

Torej, na svidenje pri Jadrancih!

Marion Bashel.

IZ GLAVNEGA URADA SANSa

Na 4. konvenciji SANSa

Na poziv o izvolitvi delegatov za četrto konvencijo SANSa, ki se vrši 27. in 28. maja v Clevelandu, Ohio, se je prva odzvala podružnica št. 25 SANS, v Chicago, Ill., ki je na svoji seji 7. aprila izvolila dve delegatini, ki bosta zastopali podružnico št. 25 na prihodnji konvenciji.

Ta seja je tudi razpravljala o bodočem delu SANSa, in po vsestranskem razmotrivanju prišla do zaključka, da je taka organizacija kot je SANS, vsem nam prednim Slovincem v Ameriki še potrebna in vredna, da se ne samo ohrani, ampak tudi pojača v njenem delovanju, ker nihče ne ve, kaj nam še bodočnost prinese, in takrat zna taka organizacija še prav priti.

Zetati je, da tudi druge podružnice in organizacije, katerim je bil poslan poziv, razpravljajo o tej važni zadevi, izvolijo svoje delegate ter njih imenoma in naslove pošljejo na glavni urad SANSa.

O upravičenosti do zastopstva na konvenciji

Glavni urad SANSa je prejel pismo, v katerem neka podružnica vprašuje, ako še lahko vplača

znesek \$50 v upravni sklad, da bo upravičena do zastopstva na tej konvenciji? Odgovor je seveda: Vsaka podružnica ali druga organizacija, ki ni od zadnje konvencije SANSa prispevala vsaj \$50 v upravni sklad, pa bi želela imeti delegate, naj dopošlje manjkajočo vsoto, nakar bo upravičena do zastopstva na četrtni redni konvenciji SANSa.

Ako katera podružnica ali organizacija slučajno ni dobila poziva za izvolitev delegata, pa se smatra upravičena do zastopstva na konvenciji, naj to sporoči v glavni urad SANSa in stvar se bo uredila.

Film “Na svoji zemlji” v Fontani, Calif.

Pod pokroviteljstvom društev št. 569 in 723 SNPJ, Fontana, Calif., bo v nedeljo, 30. aprila poleg drugih filmov predvajani tudi prvi slovenski umetniški film “Na svoji zemlji.” Ta film kaže junaško borbo slovenskega naroda za pravico in svobodo, in vsi, ki so ga videli, se pohvalno izražajo o njemu.

Rojaki in rojakinje Fontane in okolice, naj si rezervirajo 30. aprila za poset te zanimive in podučne filmske predstave, zakar jim gotovo ne bo žal.

Tajništvo SANSa.

Književnost

NOVI SVET

družinska revija za ameriške Slovence, april 1950, ima sledečo vsebino:

V Gorskem zakotju, Fran Milčinski. — Kralj in skopuh, Rev. L. Demšar, Pakistan, Indija. — Znanstvo: Atom in njegova sila. — Lakomnik, nadalj. povesti, Ksaver Meško. — Višarska polena, nadalj. povesti. — Pesmi: Pred Zalostno Materjo, L. Stanek. V pomladni noči, John Lavrenčič. Otroci v igri, Mirko Geratič. Narodna. Pax. Vnučinkam. — Priloga

Zastopniki “Enakopravnosti”

Za st. clairsko okrožje:
JOHN RENKO
1016 East 76th Street
UT 1-6888

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:
JOHN STEBLAJ
26851 Oriole Avenue
REdwood 1-4457

Za newburško okrožje:
FRANK RENKO
11101 Revere Avenue
Diamond 1-8029

ANTON INGOLIČ: MLADA LETA

POVEST

(Nadaljevanje)

In kako bi živelo pet ljudi od njene male plače, kje bi dobili denar za porod in ostalo? Tinetu ni bilo še huje, če bi dotlej še ne dobil službe.

In kaj bi dejala njena mama? Saj ona je takoj po porodu naglala k zdravniku, da bi več ne zanosila.

A sedaj je vendar zanosila. Kaj naj napravi?

Ali ima pravico, zatreči tisto malo, neznano, sedaj še brez življenja, ki pa bo čez teden zaživel, čez mesece dorastlo v človeka, kakor je ona?

Ne, ne, nima pravice!

In sklenila je, da ne bo nikomur nič omenila, dokler ne bodo sami opazili, tedaj pa bo itak prepozno.

Cez nekaj dni pa se je Marta zaupala svoji mami.

Lužarici so iz suhega koščene obraza izstopile vodene oči.

“Ali se vama blede? Še enega komaj preživljata, pa jih hočeta še več! Ali res hočeš poginiti polje Tineta? Učila bi v šoli, skrbelo za Martico in zanj, in poleg tega še v drugem stanu!

Saj si vendar ob pamet! Takoj jutri boš šla k zdravniku, in si-

“Resnica” ima sledečo vsebino: Razne vesti iz slov. naselbin. Obvestilo glede pošiljanja darilnih paketov v Jugoslavijo. Iz srca do srca. Dom in zdravje: Kuhinja, nasveti o solati. Gospodinjstvo: Reja drobnih živali. Mladega očeta križeva pot, šaljiva povest, Smešnice. — Angleški del: The Sandman Story — About the Tortoise. Jokes.

Naročnina \$3.00 letno. Naslov: Novi Svet — Resnica, 1845 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

IZ ZGODOVINE PLESA IN O PRADEDIH VALČKA

V plesih vseh dob, od versko svečeniškega do boogy woogy se prikazuje človek kot igrajoče, trenutku povsem predano bitje.

S prazničnostjo in svečanostjo Azijca je plesal egiptčanski svečenik svoj pantominični tempeljski ples. In ljudstvo je plesoč proslavljalo svoje bogove: moški z moškimi, ženske z ženskami, kajti Azijec pri službi božji ne more pogrešati plesa.

Indske bajadera plemenite krvi in rodu, ki sme imeti samo enega brahminca v templju za svojega ljubimca, je plesala pri vršitvi obreda z nekakšno svečano vznešenostjo. Pri tem je povsem varovala ugled in čast plesa. Samo nižjim bajaderam je bilo dovoljeno, da so bile plesalke za vsakogar.

Pri Hebrejcih je plesal ob zvokih pauke ves narod okrog skrinje zaveze in je ozaljšal vsako tempeljsko (cerkveno) svečanost s plesom. Hčere Izraela slikajo kot zelo vročerkvne plesalke. Prerokinja Mirjam je vodila s pauko v roki svoje ranjanje in v drugi knjigi Samuela čitamo, kako je kralj David “na vso moč plesal pred večnim.” Na Grškem je postal tudi ples

kakor vse drugo, popolna umetnost. Gojili so ga za povečanje verskih in narodnih slavnosti, v umetniške namene v gledališčih in za družabno veselje.

Rimljani so prevzeli velik del verskih in narodnih plesov od Grkov, pred vsem ples z orožjem in circenzijske igre.

Tudi prvi kristjani so poznali verske ples. Ko pa je krščanstvo prodrlo, so se borili tako cerkev kakor plemstvo in dvorjani zelo dolgo in vedno znova proti tako zvanemu “vragu” plesa.

KOROŠKE VESTI

Takšne šole odklanjamo

Cujemo, da bo izšla v okviru proslave 30 letnice plebiscita posebna serija poštnih znamk. Z izkupičkom bodo zidali nove šole na področju, kjer je bilo plebiscitno glasovanje. Koroški Slovenci se lepo zahvaljujemo za takšne šole in jih že vnaprej odklanjamo. Svojih otrok ne bomo pošiljali v takšne šole.

Po koroških vaseh

V Škofičah je umrl Valentin Rainer, star 21 let, po domače Oranov Foltej. V imenu Prosvetnega društva in Kmečke zveze se je poslovil od njega tov. Lovro Kramar. Domači pevci so zapeli ginljive žalostinke.

V Štebnu pri Maloščah je preminila Rjanova mama, stara 68 let. Njenega moža so nacistični nasilniki odvlekli v Dachau, odkoder se ni vrnil. Petim sinovom in petim hčerkam je bila skrbna mati.

V Škofičah je bila v Narodnem domu razstava šivilskih izdelkov, ki je pokazala lepe uspehe šivilskega tečaja, ki ga je organizirala Slovenska kmečka zveza.

V Bistrici pri Pliberku iščejo petrolejski vrelec. Posledica je,

da je voda popolnoma skaljena in neuporabna, saj nosi s seboj precejšnje količine nafte. Kaj bo kapitalistična gospoda pri tem imela, nas trenutno ne zanima.

Zahtevamo pa od odgovornih ljudi, da prično takoj z delom za vodovod, ker je mnogo vasi, ki so ogrožene glede preskrbe z zdravjo, pitno vodo. Dosedanji občinski odbor se ni za te ljudske potrebe prav nič zanimal. Prepričani smo, da se bodo našli možje v novem občinskem odboru pogumno in vztrajno zavzeli za to perečo zadevo.

V Hrenovčah je umrla Pimantova mama, Neža Schvajger, stara 70 let. Bila je vzorna in skrbna slovenska žena in mati.

V Maloščah so pričeli z gradnjo nove meščanske šole za šolo Bekštajn. V novem šolskem poslopju bo velika telovadnica, prireditveni oder, risalnica, poseben razred za šivanje in pri krojevanje ter učilnica za kuhanje z obednico. Da bi bilo od nove šole le kaj koristi za slovensko mladino.

AMERIŠKA IN EVROPSKA OZNAČBA MER

Pri čevljih je razlika v označbi 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali pri ženskih čevljih.

Na primer: če vam pišejo, da želijo čevlje št. 39, to je ameriška mera 6 in pol, št. 40 je 7. št. 41 je 8, št. 42 je 9, št. 43 je 10, št. 44 je 11.

Ženski čevlji so navadno manjši nego gornje mere. Tako bi na primer: št. 38 bila št. 6, 37 št. 5, 36 št. 4.

Ženske obleke: št. 40 je ameriško 32; 42 je 34; 44 je 36; 46 je 38; 48 je 40 itd., vedno za 8 točk manjše od evropske mere.

Enako je pri deklicah drugačna evropska mera. Št. 38 je ameriško 12; 40 je 14; 42 je 16; 44 je 18 in 46 je 20.

Pri moških oblekah pa se začneja v Evropi z št. 42, kar je v Ameriki 33; 44 je 34; 46 je 36; 48 je 38; 50 je 39; 52 je 41; 54 je 43 in 56 je 44. (Se vrti med 10 in 11 točk razlike.)

Moške srajce: št. 35 je ameriško 13 in pol; 36 je 14; 37 je 14 in pol; 38 je 15; 39 je 15 in pol; 40 je 15½; 41 je 16; 42 je 16 in pol in 43 je 17.

Naročajte, širite in čitajte “Enakopravnost!”

AMERICA'S SECURITY LOAN

BUY BONDS TODAY!

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 East 61st St. HE 1-2730

Če vam 'Enakopravnost' uga-ja, naročite jo za poskušnjo vašemu prijatelju in zancu. Če imate kaka priporočila za izboljšavo čitva, sporočite ga in skušalo se ga bo upoštevati.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

N. J. Popovic, Inc.

IMA ZASTOPSTVO

Chrysler - Plymouth avtov

PRODAJA NAJNOVEJŠE 1950 IZDELKE KOT TUDI RABLJENE AVTE

V zalogi ima razne dele in potrebščine za avte ter izvršuje razna popravila po tovarniško izurjenih mehanikih.

8116 LORAIN AVE. ME 1-7200

NICK POPOVIC, predsednik

cer k tistemu, kjer si bila prvič. On je zakrivil in mora brezplačno odpraviti plod!”

Marto je bila groza. Ni hotel le k zdravniku, iskala je pomoči pri Tinetu, toda on je ponavljal vedno eno in isto, da mu je vseeno. Lužarica pa jo je vsak dan bolj oblegala in vpila vanjo.

In je šla.

Toda zdravnik je dejal, da mora priti čez dva meseca, poleg tega si mora poiskati še enega zdravnika. Vse skupaj bo veljalo nekaj preko tisoč dinarjev.

Marta se je vrnila objokana domov.

Lužarica jo je ozmerjala, ker se ni znala postaviti.

Toda Lužarica ni mirovala.

Poznala je žensko, ki je uredila takšne stvari za tri dinarje. V sosednji vasi je stanovala.

Marta ni hotela k nji.

Nazadnje je Lužarica poklicala Tineta in mu govorila ves večer. On mora z njo, on je vse-

Tine je podiral stari svet in si ustvarjal novega.

Kotnik je čutil, kako se še bori v sebi, kako se še ne more vdati. Zato mu je pomagal.

Nekega dne mu je prinesel časnik.

“Beri tu, kako je s tvojo službo.”

Tine je bral.

Petdeset srednjih šol so ukiniteli v vsej državi in odstavili oziroma upokojili so čez pet sto profesorjev in suplentov. Zgodilo se je, kar so že spomlad napovedovali.

“Kaj praviš k temu? Ali še upaš, da bi dobil jeseni službo? Jaz ti pravim, da še drugo in tretjo jesen ne, dotlej se pa lahko že izučiš. Potem pa boš že videl, ali je res bolje slediti listu papirja v bogve katero majhno mesto ali pa ostani doma. Ko si pa tam urediš, pride drug list in moraš spet bogve kam. Nobene svobode, slab zaslužek in poleg tega vse življenje vtepati študentom učenost v njih puhle glave! Ali se ti res zdi to boljše, ko

živeti tu na vasi, v svežem zraku in soncu, plačati davek in biti svoboden? Delaš, kadar in kolikor se ti zdi, čim bolj se trudiš, tem več imaš! In les ni nikoli tako nevhvaležen, kakor bodo tvoji študenti; če imaš spretno roko, se ti vda in se ti ni treba jeziti.”

Da, vse to in še mnogo več je vedel Tine, pa vendar se še ni mogel popolnoma odločiti. Preveč nenavadno se mu je zdelo.

In če to uredi, kaj pa drugo?

Kaj pa z Marto?

Kaj pa z Doro?

Toda nevede se je vedno bolj predajal obličem, žagam in lesu in pušal vse ostale misli nekje ob strani. Saj je čutil toliko tihega zadovoljstva v sebi kakor še nikoli.

In oče ga je spet vprašal:

“Kaj ko bi te javil še ta mesec? Ko boš imel dovolj let, pa prevzameš. Sicer pa se boš učil itak samo na papirju, saj že znaš toliko kakor vajenec konec tretjega učnega leta. Midva z Ano itak ne bova mogla več dolgo,

Gospodarstvo se bo izboljšalo in bo spet dela kakor nekoč. Torej, kaj misliš?”

Toda Tine je dejal, naj še počaka.

Sedaj celo Ana ni imela nič proti temu, da bi Tine ostal doma. Uvidela je, da bi bilo res tako najbolje.

Tudi Marta ni dejala nič. Naj ostane doma, potem ko dobi dekret, pa itak lahko odide v službo, če hoče. Samo njo naj premeštijo v Potočje, da bosta skupaj s Tinetom.

Lužarica pa o tem ni nič vedela.

In spet je začel Kotnik: “Glej, če bi te bil javil takoj, ko si končal univerzo, bi imel že eno leto. Kaj misliš, če bi šla še ta teden v Maribor in uredila?”

Ne, ne, naj še počaka!

Sedaj je treba urediti še to z Marto!

Nikoli ni prav utegnil premisljevati o tem, toda ko sta tisto soboto zjutraj šla med travniki proti sosednji vasi, mu je bilo nekam tesno in neprijetno.

Izprva se je jezil, zakaj se mora on brigar za take reči, potem pa je vedno bolj uvideval, da to vendar ni tako malenkostno. Že od nekdaj, ko je slišal o takih primerih, ga je bilo groza pred njimi. Zdelo se mu je nenaravno in nečloveško. In sedaj naj se vse to zgodi tudi z njegovo ženo?

Ali naj dovoli ali ne?

Toda Tine ni utegnil premisliti do konca; treba je urediti za sedaj kakorkoli, in saj je Lužarica dejala, da to ni nič nevarnega, ker plod še ne živi.

Šla sta po rosnih travah.

Marta se je včasih za hip ustavila in vprašala Tineta, ki je šel ob njej.

“Kaj misliš, Tine?”

“Nič ne mislim, Marta,” je Tine toplo odgovoril, nekje v njem je vstalo toliko usmiljenja in nežnosti do Marte.

In spet je Marta že petič vprašala:

“Veš, kje je tista hiša?”

“Vem, ob gozdu, pol ure od vasi.”

(Dalje prihodnjic)

FERDO GODINA:

BELE TULPIKE

ROMAN

(Roman je bil spisan leta 1941)

(Nadaljevanje)

Nasmehnila se mi je, ko sem jo zrl. Kakor umirajoči bolnik se je nasmehnila. Ustnice je imela sinje.

"Kaj je, Rahela?" Vprašal sem jo z gotovostjo, da izvem skrivnost, katero so skrivali pred menoj. Obrvi je dvignila, s črnimi očmi me je gledala tako, da nisem vedel, kaj se skriva v mojem ljubkem bitju.

"Ne boj se, Arpad. Vsako novo trpljenje naju bo še bolj zbližalo."

"Da, Rahela! Samo povej, kaj ti je?" sem vztrepetal.

Počasi je spuščala glavo. Vonj njenih las je bil prijeten. Črni kodri so ji zdrsnili preko ramen in se zazibali v zraku. Grobna tišina je bila v sobi. Rahela je komaj slišno dahnila: "Noseča sem."

Po vsem telesu sem čutil, kako so me te besede presunile. Začutil sem to, kar mi je bilo dosedaj nepoznano. Sladko, toplo čustvo je prepoilo moje telo. V tem hipu sem postal nov človek. Nepoznan svet se je odprl pred menoj, in če bi se mi stavile na pot še take zapreke, premagal bi jih, premagal bi jih milijonkrat. Kako velik je Bog v svojih skrivnostih in človek ni vreden njegovega blagoslova. Ali je to mogoče?

Prijel sem Rahelo za brado in ji dvignil obraz. Lahna rdečica se je prikradla na njena lica. V velikih očeh so se ji nabirale solze. Srečen sem bil tedaj.

Ne umreti, še živeti, še, še živeti!

"Pa nisi žalostna, Rahela?" sem jo vprašal, ko je preteklo dolgo časa.

"Ne," je dejala nizko.

Nisem je dolgo ničesar vprašal. Razumel sem Berto in Jančija, da sta bila vznemirjena.

Sedla sva na divan. V meni so se križala čustva. Rahela pa je molče bila naslonjena nazaj in je negibno gledala predse.

"Kaj pa doma?" sem jo vprašal tiho.

"Nihče ne sluti," je dejala, ne da bi se ganila.

Čas vsakoletnega materinega darila je prišel. Za zimo sem mater vedno oblekel. V zadnji četrtini leta sem poravnal tudi davke. Toda letos nimam denarja. Južine sem znižal na dva dinarja pa mi le ne ostane niti dinar. Toda materi ne smem pokazati, da sem v težavah. Nikoli več ne bi hotela od mene sprejeti denarja. In če ne sprejme? Kako bi mogla potem živeti?

LOTA NAPRODAJ

100 čevljev spredaj, 800 čevljev globoka. 7 Hills Rockside Rd.

Pokličite

AUGUST FILIPS
5600 DUNHAM RD.
Maple Heights, O.
Montrose 2824 R

ODRASLA DRUŽINA

IŠČE STANOVANJE S 5 SOBAMI.
DOBRI PLAČNIKI.

Kdor ima za oddati naj pokličite
HE 1-5311

Mary A. Svetek

LICENCIJANA POGREBNICA

478 E. 152 St. - KE 1-3177

POGREBI PO ZMERNIH CENAH.

LEPI, DOSTOJANSTVENI

Ambulantna posługa podnevi in ponoči.

Vršimo vse notarske posle.

Pogreb oskrbimo kjerkoli in po vsaki ceni.

Ura na steni je tiktakala. Vsa naša velika hiša je bila materinih misli: ne hodiš po pravih poteh. Stene so molčale, pohištvo je nepremično stalo v poltemi. Krav nismo imeli več, da bi mukale. Svinje pa so bile čisto na koncu hiše pri Horvatom ogradju.

Pripravil sem vprašanje in sem jo vsak hip pričakoval. Ljubi me neizmerno, toda srce ji krvavi. Čemu? Vem, da sem kriv te njene bolečine, in zato mi je še dvakrat huje.

Nisem slišal korakov, ko je prišla do vrat. Kljuka na vratih je počila, jaz sem se stresel. Za grlo me je zgrabilo, da sem ob sedel trd. Mati ni zaloputnila vrat. Bila je blaga, trpeča duša. Sklonjena je stopila k postelji. S starimi zakrpanimi čevlji je zadela v koritasti pod. Prijela je blazine in jih dvignila. Na slannjači pod blazinami je hranila čiste krpe. Zdaj jo moram vprašati. Odprem usta, dahnem, da bi govoril. Toda glasu ne morem spraviti iz sebe. Mati je še sklonjena nad posteljo, jaz pa se pripravljam, da bi začel. To traja minuto, dve, tri. Molk je neznosen.

Mati se je počasi vzravnila. Vem, da bi rada govorila, toda bridke resnice, ki bi nastopila v tistem hipu, se je bala. Razgrnila je krpo v zraku in jo gledala. Spet sem napol vse sile, da bi govoril. Prijel sem se za klop, stisnil prsi, toda nisem mogel. Mati je stala v vsej svoji skromnosti pri postelji. Krpo je stisnila pod pazduho, popravljal je blazine, popravljal je pregrinjalo. Zdaj je zadnji trenutek! Mati se je počasi obrnila, odprla vrata in odšla.

Zrak v sobi je bil moreč. Nazaj v Turnišče! Nekaj me je nagnilo k temu, da sem vstal, zapenjal sem si suknjo in pripenjal kapo na glavo. Zavitek je ležal na klopi. Neprijetno mi je bilo, da sem ga prinesel. Stal sem sredi sobe napravljen za pot. Ne da bi vedel, kaj se je zgodilo, sem stopil v prikljet. V kuhinji so bila vrata odprta.

"Grem," sem rekel. "Blago sem pustil na klopi." Glas se mi je tresel.

Mati je bila obrnjena k ognjišču in si je najbrž obvezovala VASI ČEVLJI BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddate v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
1813 ST. CLAIR AVE.
ZULICH INSURANCE AGENCY
Frances Zulich
1815 Neff Rd., IV 1-4221

Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

ZASTONJ

in poštne prosto dobite prve štiri številke letošnjega letnika družinske revije Novi Svet s priložo Resnica, ako pošljete \$2.00 kot naročnino za nadaljnjih osem mesecev na:

NOVI SVET
1845 West Cermak Road
Chicago 8, Illinois

To velja samo toliko časa, dokler zaloga traja. Pošljite torej naročnino še danes in navedite, da ste videli oglas v Enakopravnosti.

URADNIKI DRUŠTVA "LOŠKA DOLINA"
za leto 1950

Predsednik Frank Baraga; Podpredsednik John Lekan ml.; Tajnik Frank Bavec, 1097 E. 66 St., HE 1-9083; Blagajnik-zapisnikar John Leskovec; Nadzorniki: John Lokar, Frank Turek in Tony Petkovšek; Zastopnik Kluba društev SND John Lekan ml.; Zastopnika Klub društev Slov. doma na Holmes Ave. Frank Znidaršič in Gasper Knafelc.

Seje se vrše vsako tretjo sredo v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

Uncle Sam Says

Political independence, our "Declaration of Independence," was proclaimed to a young and vigorous nation on July 4, 1776, when citizens were summoned to Independence Hall plaza in Philadelphia by the stentorian tones of the historic Liberty Bell. The actual tone of the Liberty Bell will again be heard throughout the nation during the U. S. Savings Bonds "Independence Drive" May 15-July 4. This time it will peal forth a message of financial independence for the individual, a reminder to every citizen of the importance of savings and Savings Bonds. They make you better equipped to face the future, secure in the reality that yours will be a better, more comfortable future.

U. S. Treasury Department

roko. Ni se premaknila, kakor da se ne bi nič zgodilo.

"Kaj vam je, mati?" sem jo vprašal. Zbal sem se svojega glasu. V tem trenutku sem se izdal, da sem kriv tega, kar sumi.

Ne da bi se obrnila od ognjišča, je rekla mirno:

"Arpad, čemu še hodiš domov?" Hladno me je to vprašala in nič negotovosti ni bilo v njenem glasu, čeprav sem vedel, da za ves svet tega ne bi hotela.

"Kaj je mati, povejte." Prihajal sem k sebi. Stopil sem čez prag v kuhinjo.

"V krčmo hodiš."

"Vi tudi vse verjamete, kar

ZENSKA SREDNJIH LET
dobi stanovanje in hrano ter nekaj plače za oskrbo pet-letne deklice, ko mati dela. Katero veselje, naj sporoči ime in naslov na upravo tega lista.

HE 1-5311

VABILO NA

Veliko odprtijo

AMERIŠKO-

JUGOSLOVANSKEGA CENTRA

(preje Slov. društveni dom)

20713 RECHER AVE., EUCLID AVE.

v nedeljo, 23. aprila 1950

Pričetek programa ob 1. uri popoldne, nakar sledi slavnostni banket

Zvečer ples ob 8. uri

Igra Mickey Ryance orkester zgoraj

spodaj pa

Tamburaški zbor pod vodstvom

Joe Greguriniča

CENJENA JAVNOST JE PRIJAZNO VABLJENA NA OBILNO UDELEŽBO

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDicott 1-0718

vam ljudje prinesejo na ušesa," sem se skušal braniti v svoji nemoci.

"Niso mi tega ljudje povedali!" je rekla trdo. Da, vedel sem, da ji niso ljudje povedali.

"Zakaj hodiš še v Lendavo?"

Zdaj se je mati obrnila k meni. Opazil sem, da ima kalne oči. Ob misli, da je jokala, mi je bilo težko. Ena sama misel je bila v meni: Ali že ve, kaj se je zgodilo z Rahelo?

"K Jančiju bom pa lahko šel, ne?" sem dejal. Oddahnil sem se. Vse dni, odkar je bil tu Cotlin, se je premagovala, trla je svojo bolest, a dalje tega ni mogla trpeti v svojem srcu. Odleglo mi je, ko sem videl, da mati ne sluti moje sreče.

"Ne! Ti si eno, a Janči drugo. Janči je posvetočen človek!"

Gledala me je z utrujenimi očmi, na lica ji je padala mrčena svetloba jesenskega sonca.

Skrit boj se je bil med mojo materjo in mojo Rahelo. Skrit, neviden boj. Jaz pa sem stal ob strani brez moči.

Naleteval je prvi sneg. Ko sem se prebudil, je bila še tema. Zrak je bil nasičen z vlago. Ležal sem pod odejo ter čakal, kdaj bo udarila ura v zvoniku. Če bi bilo prezgodaj, še ne bi

POZOR.

HIŠNI GOSPODARJI

Sedaj je čas, da si daste prebravati vaše hiše znotraj in zunaj. Delo je vedno najboljši v cene zmerne.

Se priporočamo za naklonjenost.

Pokličite

VIKTOR KOVAČIČ

1253 Norwood Rd.

med 5. in 7. uro zvečer

EN 1-2549

Proda se

FRUIT MARKET

Ima C-2 licenco, fino opremo in veliko zalogo blaga. Tudi truck 1948. Nahaja se na dobrem prostoru, kjer ni nobenega tekmovanja, ker je samo ta trgovina v tej okolici. Vse drugo se poišve na

6603 ST. CLAIR AVE.,

EX 1-1494

FRANK MACK, Broker

vstal. Mašo sem imel šele ob sedmih.

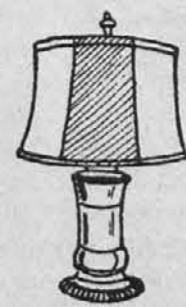
Poslušam. Neslišno mi pripovedujejo snežinke ob odprtem oknu o tihih zimskih dneh, ki bodo napočili. Ravno bo zapadel sneg, vasi bodo kukale iz zasneženega drevja, vrane bodo preletavale ravnino, jerebice se skrivale v snegu, zima bo kmalu prišutala. Pod blazino mi je bilo toplo in prijetno.

Sneg pada, kosmi polnijo zrak. Ura v zvoniku je udarila pet. Veverice ni, da bi nemirno gnezdila nad menoj v ležišču.

Vedno, ko je padel prvi sneg, je bila nemirna. Ni si mogla najti mesta. Skočila je na divan ali na posteljo k meni. Z gobčkom se je dotaknila mojega nosu, oči, čela, nato je odskakljala nazaj v gnezdo.

(Dalje prihodnjič)

GIVE
TO CONQUER
CANCER
AMERICAN
CANCER
SOCIETY

NAMIZNE SVETLIKE

kompletno s senčniki, dobite po izredno nizki ceni

\$3.25

samo dokler traja zaloga.

Poslužite se te izredne prilike—prihranite si denar.

Svetilke vam bodo sigurno ugašale.

STAKICH FURNITURE CO.

Quality at a Price — Easy Terms

IVanhoe 1-8288—James D. Stakich—16305 Waterloo Road

As any woman knows, even the best perfume will evaporate into thin air if the stopper isn't replaced properly.

It's the same way with money. On payday, you feel so wonderfully wealthy—but suddenly, if you don't watch out, your cash seems to be vanishing into thin air.

There's one good way to put a stopper on money-evaporation. All you do is sign up for the Payroll Savings Plan where you work (or if you work for yourself, join the Bond-A-Month Plan at your bank) and a certain amount is deducted automatically from your salary.

It's painless—you'll never miss the money. It's safe—you've got Uncle Sam backing up your investment. It's profitable—\$4 for every \$3 after ten years.

And what a happy feeling to know that a part of your salary is tucked away for the future!

Automatic saving
is sure saving—
U.S. Savings Bonds

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.